

Cholnoky szövegértési verseny

2026. május 19. 14:00 óra

3. osztályos feladatlap

Név:

Osztály:

Iskola neve:

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Az egyik házban az a jó, hogy egészen magas és új, a másikban meg az, hogy olyan kicsi és régi. A ház, ahol Dezső bácsi lakott, nagyon régi lehetett. Még szű is volt benne, igaz, hogy csak az emeletre vezető falépcső korlátjában. De azért ha az ember egyedül maradt a lépcsőházban, és nagyon fülelt, akkor hallhatta, hogy perceg. A falépcsők is úgy recsegték, ahogyan csak az egészen régi falépcsők szoktak, mintha örülnének, hogy még egyáltalán akad, aki fölmegey rajtuk.

Misuval jól jártak a falépcsők, mert mióta itt nyaral Dezső bácsinál, sokszor megy föl rajtuk, s mindig vigyáz, ha kettesével veszi a lépcsőfokokat, hogy visszafelé azokra lépjen, amelyek fölfelé kimaradtak. Mert Misu igazságos és jószívű gyerek.

Huszonkét falépcső vezet az emeletre, ezt Misu mindjárt az első napon megszámlolta, és tizenegy lépcsőfok után következik a lépcsőforduló. De nem olyan tenyérszerű, mint az egészen magas, új házakban, hanem akkora, mint egy kisebb szoba. A bal oldalán egy pad áll. Oroszlános pad. A két faragott oroszlán a pad karfáját díszíti; az innenső határozottan barátságosabb képet vág, mint a fal melletti. Ami érthető, mert unalmas lehet folyton a fal mellett állni. Ablaka is van a lépcsőfordulónak, nem is akármilyen, hanem színes üvegeablak. Mint egy kastélyban vagy egy templomban. Az ablakból ugyan két helyen kitört a színes üveg, de ez sem baj, mert igazából éppen a lyukon keresztül lehet az udvarba lenézni.

Márpedig az udvarba érdekes volt lenézni, nemcsak azért, mert ott mindig történt valami, hanem azért is, mert nagyon helyes kis udvar volt. Sárga kőkockái ragyogtak a tisztaságtól, s a közepén, mint egy darabka dzsungel, ott pompáztak a lakók legszebb cserepes növényei. Valamelyik mindig virágzott közülük. Az udvarhoz tartozott még a szürke macska, aki nem is ebben a házban lakott, hanem a szomszédban, de ide jár át lustálkodni, mert a sárga kőkockák még akkor is jó langyosak, amikor már nem süt ide a nap.

Négy lakás volt az egész házban, no meg Dezső bácsi műhelye. Dezső bácsit úgy hívták, hogy Dezső Dezső, és ez ki is volt írva a földszinti műhely fölött függő cégtáblára. Csudaszép volt ez a cégtábla, egy lovat is festettek rá felszerszámozva, és Dezső bácsi neve mellett aranykoszorú ékeskedett. Mert Dezső bácsi aranykoszorús lószerszámkészítő, ami azt jelenti, hogy kapott egy aranykoszorút festve, amiért olyan szép lószerszámokat tudott csinálni.

(Részlet Janikovszky Éva Málnaszörp és szalmaszál című kisregényéből)

Janikovszky Éva író éppen 100 évvel ezelőtt, 1926. április 23-án született.

1. Milyen típusú szöveget olvastál? Húzd alá a helyes választ! 1/

Ismeretközlő szöveg

Tájékoztató szöveg

Hétköznapi szöveg

Irodalmi szöveg

2. Válaszolj az alábbi kérdésekre a szöveg alapján! 8/

Miben volt szű a régi házban?

.....

Mi állt a lépcsőforduló bal oldalán?

.....

Mik voltak az udvar közepén?

.....

Mi volt kiírva a földszinti műhely fölött függő cégtáblára?

.....

3. Kösd a szöveg szereplőihöz a rájuk vonatkozó állításokat! 6/

	aranykoszorús lószerszámkészítő
Misu	igazságos és jószívű
	a földszinten van a műhelye
Dezső bácsi	gyerek
	egy régi házban lakik
	kettesével veszi a lépcsőfokokat

4. Húzd alá a szövegben, hogy a szürke macska miért járt át a szomszédból a ház udvarába!

1/

5. Igaz vagy hamis? Írj az állítás utáni négyzetbe I betűt, ha igaz, H betűt, ha hamis!

5/

Misu egy magas, új házban nyaralt Dezső bácsinál.

Az emeletre összesen húsz falépcső vezetett.

A lépcsőfordulóban egy oroszlánokkal díszített pad állt.

A színes üveglak teljesen ép volt.

Dezső bácsi aranykoszorús lószerszámkészítő volt.

6. Keresd meg a szövegben az alábbi szavak szinonimáit (azonos vagy hasonló jelentésű párját)!

6/

serceg:

egyhangú:

gyönyörű:

díszlettek:

ódon:

palota:

7. Írd le a szövegben szereplő szavak ellentétes jelentésű párját egy szóval!

6/

magas:

igazságos:

jószívű:

unalmas:

régi:

színes:

8. Egészítsd ki a következő hiányos mondatokat a szöveg alapján! 4/

Ablaka is van a lépcsőfordulónak, nem is akármilyen, hanem
..... . Mint egy kastélyban vagy egy
..... . Az ablakból ugyan
..... a színes üveg, de ez sem baj, mert igazából éppen a
lyukon keresztül lehet lenézni.

9. Alkosd meg a szövegben szereplő szókapcsolatokat! Kösd össze jól láthatóan az összetartozó szavakat! Színes ceruzát is használhatsz!

6/

színes	pad
szürke	cégtábla
oroszlános	üveglak
régi	macska
függő	kőkockák
sárga	falépcsők

10. Fogalmazd meg egy mondatban, milyen a szöveg hangulata!

2/

.....
.....

Összes szerzhető pontszám: 45 pont

Összes szerzett pontszám: pont